

Н. Пушкарѡвѡ

Комасация на земята

(Статия четвърта)

Какъ става комасацията

Една отъ важнитѣ придобивки на комасацията сѣ пѣтищата въ селското земище. При сегашното положение достѣпътъ до нивата е твърде мѣченъ, а презъ лѣтния периодъ дори невѣз-моженъ. Трѣбва да се минава презъ засѣти ниви, което е не-позволено, или по криви синори. Поради това селянинътъ е при-нуденъ да сѣе нивата си само съ такива растения, съ каквито растения сѣ посѣти всички ниви въ тая частъ на полето. Такова положение не съществува въ комасираното земище. Тамъ всѣко отдѣлно стопанство допира до пѣтъ. Също както дворътъ и кѣщата на селянина въ селото — всѣки дворъ и всѣка кѣща иматъ изходъ на улицата. За да се постигне това голѣмо улесне-ние, въ полето се прокарватъ главни пѣтища, които го раздѣ-лятъ на отдѣли. Главнитѣ пѣтища изхождатъ отъ селото и отго-варятъ приблизително на главнитѣ улици.

Главнитѣ пѣтища, тѣхното мѣсто и направление се опредѣ-лятъ отъ инженера и агронома-оценителъ съвмѣстно съ комисия отъ селяни. Положението и направлението на главнитѣ пѣтища се избиратъ така, че второстепеннитѣ и третостепенни пѣтища да бѣдатъ продължение отъ тѣхъ до стопанството, безъ да има повръщане назадъ. Второстепеннитѣ и третостепенни пѣтища раз-дѣлятъ голѣмитѣ отдѣли на полето между главнитѣ пѣтища. Между тѣхъ се образуватъ парцели, които се заематъ отъ от-дѣлнитѣ стопанства. Тѣзи пѣтища се прокарватъ едновременно съ групиране на самитѣ стопанства, та споредъ голѣмината и фор-мата на последнитѣ разстоянието между тѣхъ се мѣни.

Земя за пѣтищата се набира отъ синоритѣ, които се оста-вятъ въ разпореждане на комасационната комисия. Дори въ рав-нитѣ земища, дето нѣма широки синори, има достатѣчно земя за пѣтища. Тя се набира отъ нѣколко мѣста: отъ старитѣ пѣтища, излишнитѣ стари прокари, запустени маломѣрни парчета частна и общинска земя и пр.

*

Мѣстото, дето трѣбва да се събере (комасира) земята на единъ стопанинъ, се опредѣля отъ нѣколко условия:

1. Когато единъ стопанинъ има отъ по-рано събрана на едно мѣсто половината или повече отъ половината си земя, тогава и